Τριμηνιαίος Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

Η έρευνα για την κατάρτιση του δείκτη πραγματοποιείται από την Ένωση Ανώτατων Στελεχών Επιχειρήσεων **(ΕΑΣΕ)**, φορέα που εκφράζει και εκπροσωπεί το ανώτατο επαγγελματικό μάνατζμεντ στην Ελλάδα, με μέλη ανώτατα στελέχη των σημαντικότερων εταιρειών της χώρας, σε συνεργασία με την **ICAP CRIF**, ως τον μεγαλύτερο όμιλο παροχής υπηρεσιών προς επιχειρήσεις. Η έρευνα διεξάγεται κάθε τρίμηνο στα κορυφαία διευθυντικά στελέχη των μεγαλύτερων ελληνικών επιχειρήσεων με σκοπό την καταγραφή των εκτιμήσεων τους για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και τις προβλέψεις τους για το εγγύς μέλλον.

Μεθοδολογία

Η έρευνα διεξάγεται στους CEO (Διευθύνοντες Συμβούλους, Προέδρους, Γενικούς Διευθυντές) των 2.080 μεγαλύτερων ελληνικών επιχειρήσεων. Στον πληθυσμό αυτό προστίθενται τα μέλη της ΕΑΣΕ, έτσι ο πληθυσμός ανέρχεται σε 2.700. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 12 ερωτήσεις, η συμπλήρωση και καταχώρηση του οποίου γίνεται ηλεκτρονικά μέσω ειδικής online survey πλατφόρμας. Οι 10 βασικές ερωτήσεις αφορούν την τρέχουσα κατάσταση της οικονομίας και τις μελλοντικές προσδοκίες, ενώ στους CEO απευθύνονται 2 επιπλέον ερωτήσεις που αφορούν σημαντικά θέματα γενικότερου οικονομικού ενδιαφέροντος κατά την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας. Από το σύνολο των απαντήσεων στις 10 βασικές ερωτήσεις κατασκευάζεται ο γενικός δείκτης (ΕΑΣΕ/ICAP CRIF-CEO General Index). Από τις απαντήσεις που αφορούν μόνο στην τρέχουσα οικονομική κατάσταση κατασκευάζεται ο δείκτης τρέχουσας οικονομικής κατάστασης (ΕΑΣΕ/ICAP CRIF-CEO Current status Index), ενώ από τις απαντήσεις που σχετίζονται με τις μελλοντικές εκτιμήσεις κατασκευάζεται ο δείκτης προσδοκιών (ΕΑΣΕ/ICAP CRIF-CEO Expectation Index). Η μετατροπή των απαντήσεων σε δείκτη και στη συνέχεια σε χρονολογική σειρά πραγματοποιήθηκε με την χρήση της μεθόδου net-balances (διαφορές θετικών-αρνητικών απαντήσεων)[1]. Όλοι οι δείκτες είναι τριμηνιαίοι με βάση το 4^0 τρίμηνο του 2008 που πραγματοποιήθηκε η πρώτη έρευνα. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας περιλαμβάνει επιπλέον την ποσοστιαία κατανομή των απαντήσεων ανά ερώτηση, ενώ γίνεται ανάλυση των απαντήσεων ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων οι οποίες διακρίθηκαν σε τρία στρώματα με κριτήριο την απασχόληση (Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με απασχόληση που δεν υπερβαίνει τα 100 άτομα, μεγάλες επιχειρήσεις με 101-300 εργαζόμενους και πολύ μεγάλες επιχειρήσεις με 301 απασχολούμενους και άνω) και ανάλογα με τον τομέα δραστηριοποίησης όπου οι επιχειρήσεις διακρίθηκαν σε τρία στρώματα (αγροτικά προϊόντα-βιομηχανία-ενέργεια-κατασκευές, εμπόριο, υπηρεσίες). Το δείγμα ενημερώνεται σε κάθε έρευνα κατά ένα μικρό ποσοστό, ώστε να παρακολουθεί τις εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών των επιχειρήσεων καθώς και τις μετακινήσεις των ανώτατων στελεχών.

[1] OECD, *Business Tendency Surveys-A handbook*, 2003

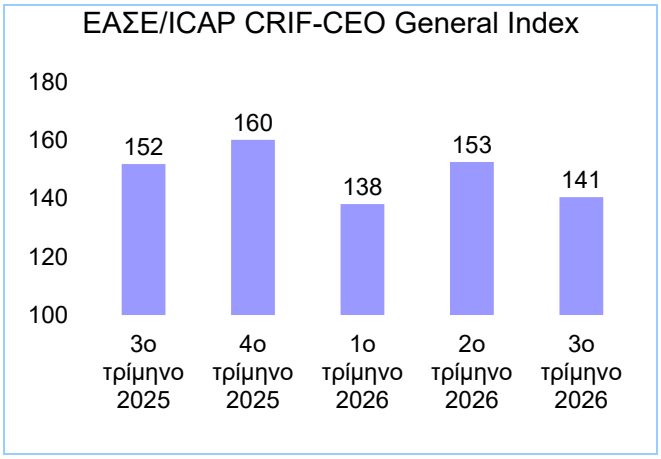
Οι τρέχουσες διεθνείς οικονομικές εξελίξεις και η κατάσταση στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τις πρόσφατες εκτιμήσεις της Eurostat κατά το 2ο τρίμηνο του 2026 το ΑΕΠ των 21 χωρών της ευρωζώνης αυξήθηκε κατά 0,6% και των 27 χωρών μελών της Ε.Ε κατά 0,7% έναντι του προηγούμενου τριμήνου[2]. Σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του 2025 ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε 1,2% στην ευρωζώνη και σε 1,4% στην ΕΕ(27). Στις ΗΠΑ ο ρυθμός ανάπτυξης το δεύτερο τρίμηνο του 2026 (έναντι του 2ου τριμήνου 2025) διαμορφώθηκε σε +2,1%. Η υψηλότερη αύξηση έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους καταγράφηκε στην Μάλτα (5,0%), και ακολούθησαν η Σλοβενία (4,8%), Δανία (4,6%), Λιθουανία και Πολωνία (3,8%), Σουηδία και Κύπρος (3,3%), Λετονία (3,0%), Βουλγαρία (2,8%), Ισπανία (2,7%), Πορτογαλία (2,5%), Ελλάδα και Τσεχία (1,9%), Εσθονία (1,8%), Κροατία και Ουγγαρία (1,7%), Φινλανδία (1,6%), Ολλανδία (1,3%), Ιταλία και Γερμανία (1,0%), Σλοβακία (0,9%), Γαλλία και Βέλγιο (0,5%), Αυστρία (0,4%), Ισλανδία (0,3%), Λουξεμβούργο (1,6%), ενώ αρνητική ήταν η μεταβολή στην Ιρλανδία (-0,4%) και την Ρουμανία (-2,0%). Για την Ελλάδα η ετήσια ανάπτυξη για το 2026 προβλέπεται σε +1,8%[3].

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος (ESI)[4] για την ευρωζώνη σημείωσε μικρή κάμψη από 107,8 τον Ιούνιο του 2026 σε 107,6 τον Σεπτέμβριο του 2026.

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Σεπτέμβριο του 2026.

Το τρίτο τρίμηνο του 2026 ο γενικός δείκτης οικονομικού κλίματος (ΕΑΣΕ/ICAP CRIF-CEO General Index) σημείωσε πτώση στις 141 μονάδες έναντι 153 το προηγούμενο τρίμηνο. Η κάμψη του δείκτη εκφράζει τον προβληματισμό των CEOs για την εξέλιξη του ενεργειακού κόστους λόγω της παρατεταμένης κρίσης στην Μέση Ανατολή και της αβεβαιότητας για την χρονική περίοδο επίλυσης της.

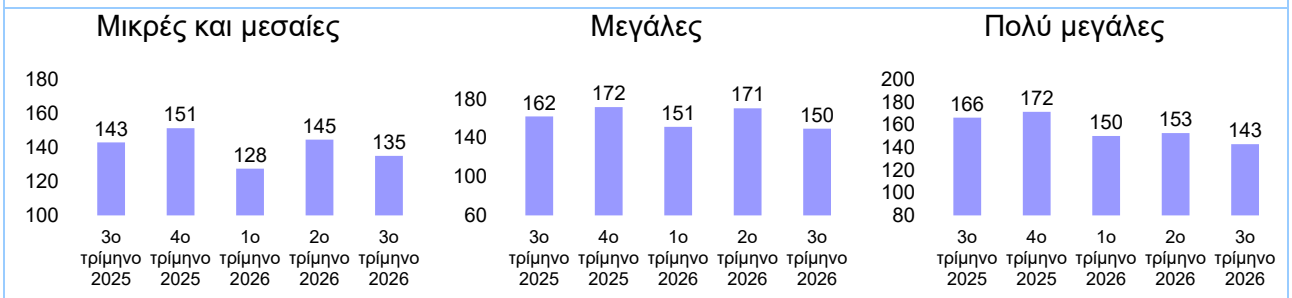
[2] Eurostat, euro indicators, 7 September 2026.

[3] European Commission, Spring 2026 Economic Forecast.

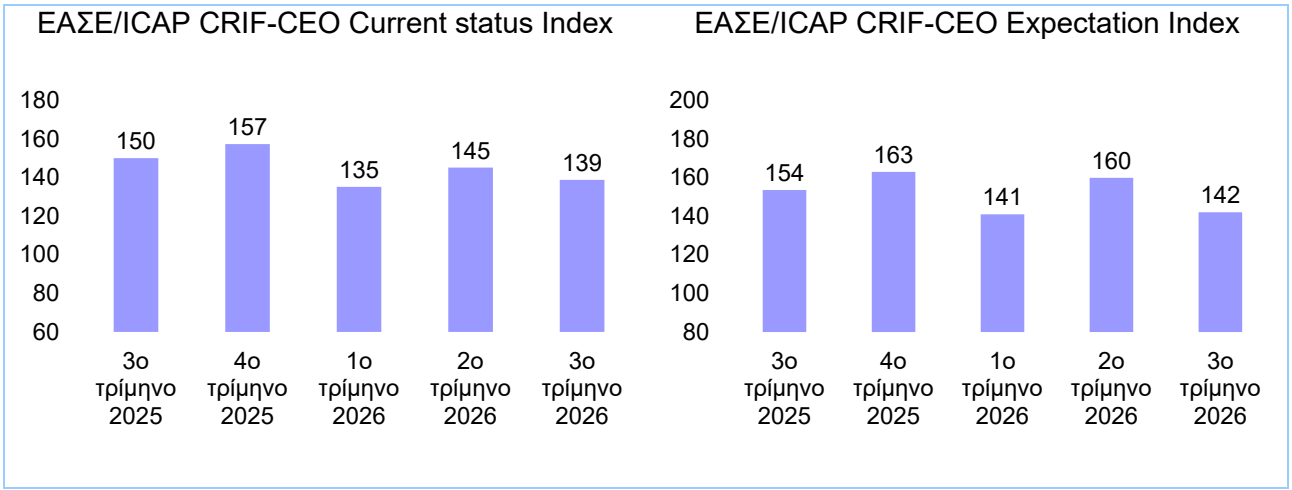
[4] European Commission, Business and consumer survey results for June 2026, 29 June 2026.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων ανά κατηγορία μεγέθους δείχνει πτώση του δείκτη σε όλα τα μεγέθη επιχειρήσεων με υψηλότερη αύξηση στις μεγάλες επιχειρήσεις.

ΕΑΣΕ/ICAP CRIF-CEO Confidence Index ανά μέγεθος επιχείρησης με κριτήριο την απασχόληση

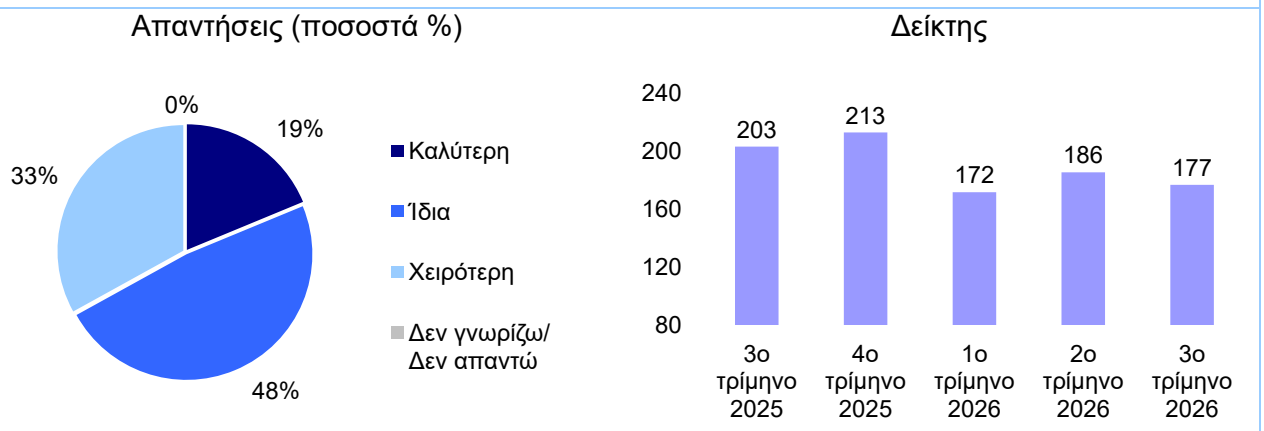
Ο δείκτης τρέχουσας οικονομικής κατάστασης (ΕΑΣΕ-CEO Current status Index) παρουσίασε μείωση στις 139 μονάδες έναντι 145 μονάδων το προηγούμενο τρίμηνο και ο δείκτης προσδοκιών (ΕΑΣΕ-CEO Expectation Index) μείωση στις 142 μονάδες έναντι 160 το προηγούμενο τρίμηνο.

Τα αναλυτικά αποτελέσματα της έρευνας Σεπτεμβρίου 2026

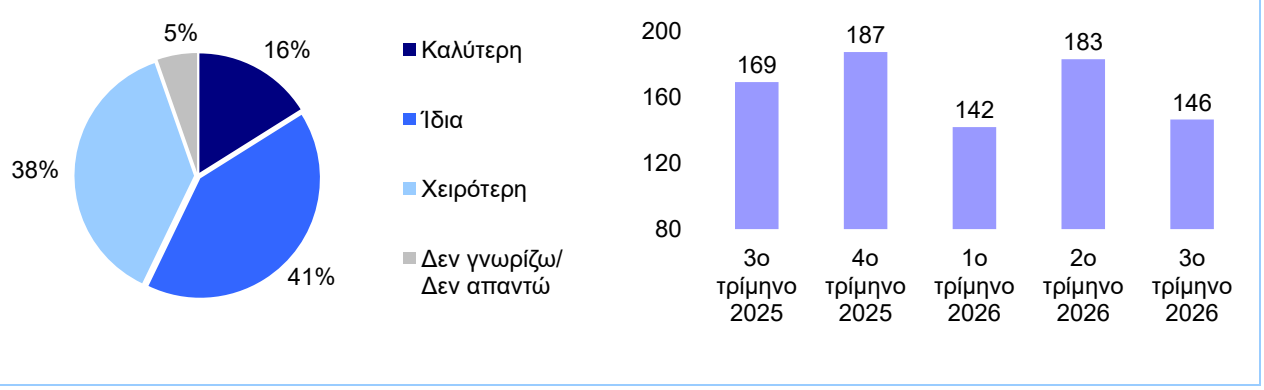
Ο δείκτης τρέχουσας οικονομικής κατάστασης της χώρας παρουσίασε μείωση στις 177 μονάδες έναντι 186 το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι βελτιώθηκε η τρέχουσα οικονομική κατάσταση της χώρας συγκρινόμενη με 1 έτος πριν, μειώθηκε σε 19% έναντι 29% το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι βελτιώθηκε η τρέχουσα οικονομική κατάσταση της χώρας διαμορφώθηκε σε υψηλότερο ποσοστό 25% για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Η τρέχουσα οικονομική κατάσταση της χώρας συγκρινόμενη με 1 έτος πριν

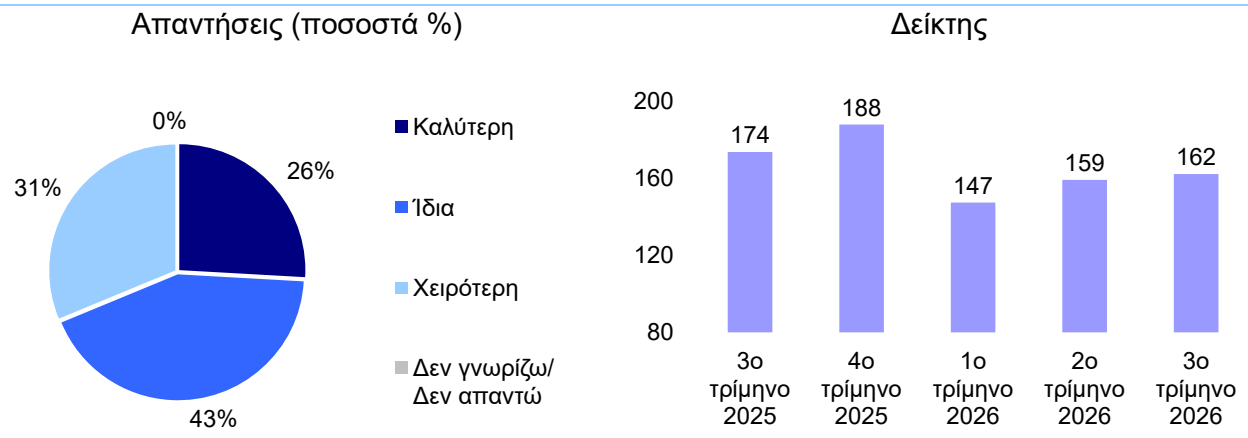
Ο δείκτης πρόβλεψης της οικονομικής κατάστασης της χώρας ένα έτος μετά παρουσίασε σημαντική μείωση στις 146 μονάδες έναντι 183 μονάδων το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που εκτιμά ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας θα βελτιωθεί στο επόμενο έτος μειώθηκε σε 16% έναντι 30% το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό αυτό είναι αυξημένο σε 29% για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Η εκτίμηση για την οικονομική κατάσταση της χώρας 1 έτος μετά

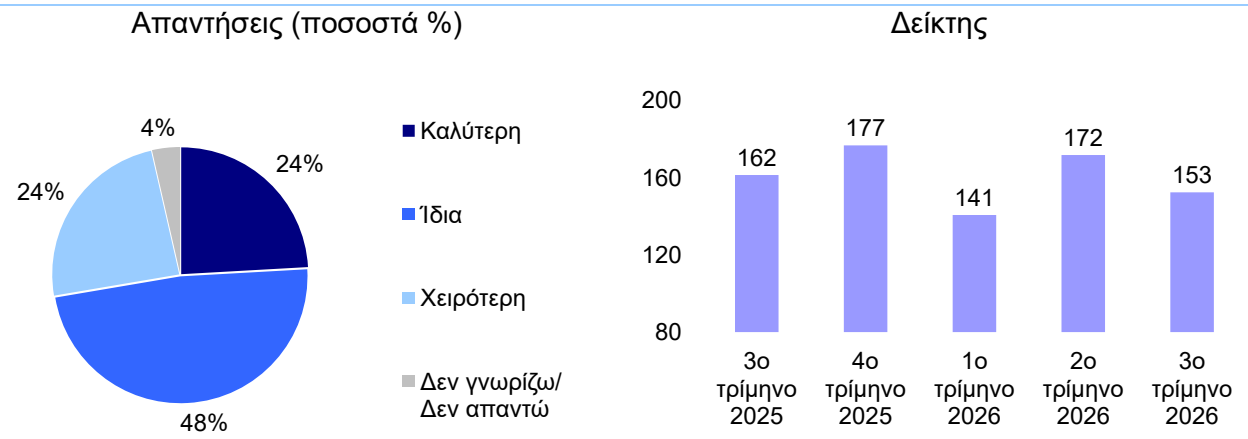
Ο δείκτης της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις σημείωσε πολύ μικρή άνοδο στις 162 μονάδες έναντι 159 το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι η τρέχουσα κατάσταση του κλάδου τους είναι καλύτερη σε σχέση με 1 έτος πριν σημείωσε οριακή αύξηση σε 26% έναντι 25% το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό είναι υψηλότερο σε 39% στους CEOs των μεγάλων επιχειρήσεων.

Η τρέχουσα οικονομική κατάσταση του κλάδου δραστηριοποίησης σε σχέση με 1 έτος πριν

Ο δείκτης προσδοκιών για την οικονομική κατάσταση του κλάδου δραστηριοποίησης παρουσίασε πτώση στις 153 μονάδες έναντι 172 το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που θεωρούν ότι σε ένα χρόνο οι κλάδοι που δραστηριοποιούνται θα είναι σε καλύτερη οικονομική κατάσταση σε σχέση με την τωρινή μειώθηκε σε 24% έναντι 30% το προηγούμενο τρίμηνο. Για τους CEOs των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών το ποσοστό διαμορφώθηκε σε 30%.

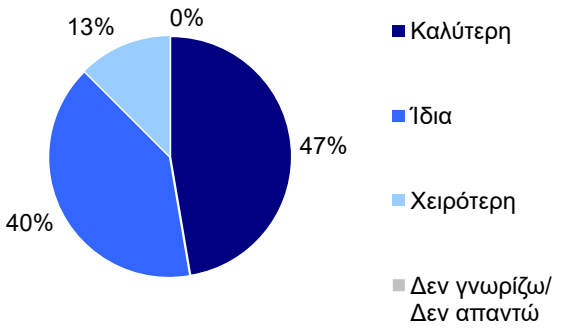
Η εκτίμηση για την οικονομική κατάσταση του κλάδου δραστηριοποίησης 1 έτος μετά

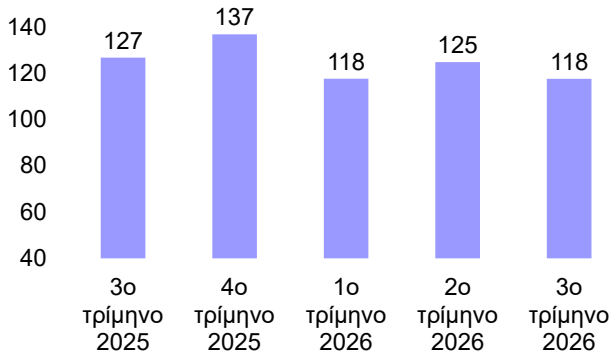
Ο δείκτης τρέχουσας οικονομικής κατάστασης των εταιρειών σημείωσε πτώση στις 118 μονάδες έναντι 125 μονάδων το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι η τρέχουσα οικονομική κατάσταση των εταιρειών τους έχει βελτιωθεί σε σχέση με ένα έτος πριν διαμορφώθηκε σε 47% έναντι 52% το προηγούμενο τρίμηνο, ποσοστό που αυξάνεται σε 51% για τους CEOs των εμπορικών επιχειρήσεων.

Η τρέχουσα οικονομική κατάσταση της εταιρείας συγκρινόμενη με 1 έτος πριν

Απαντήσεις (ποσοστά %)

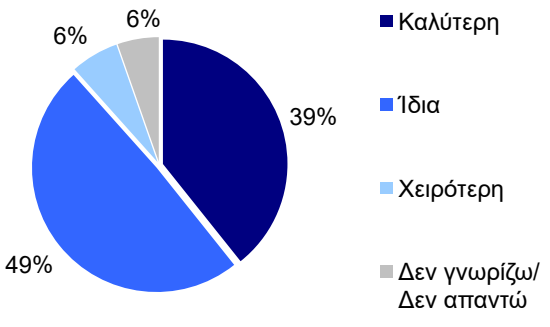
Δείκτης

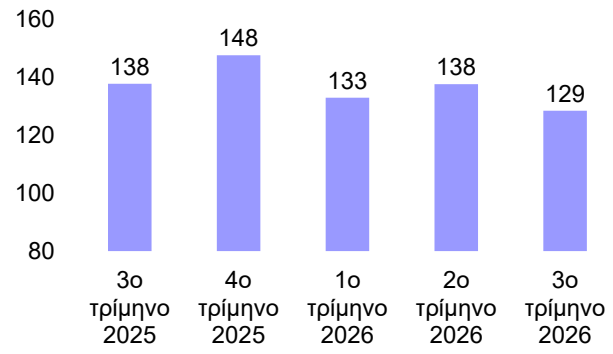
Ο δείκτης προσδοκιών των CEOs για την οικονομική κατάσταση της εταιρείας τους το επόμενο έτος μειώθηκε στις 129 μονάδες έναντι 138 μονάδων το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που αναμένει βελτίωση στο επόμενο έτος ανήλθε σε 39% έναντι 49% το προηγούμενο τρίμηνο. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των κλάδων και μεταξύ των μεγεθών επιχειρήσεων είναι ελάχιστες.

Η εκτίμηση για την οικονομική κατάσταση της εταιρείας 1 έτος μετά

Απαντήσεις (ποσοστά %)

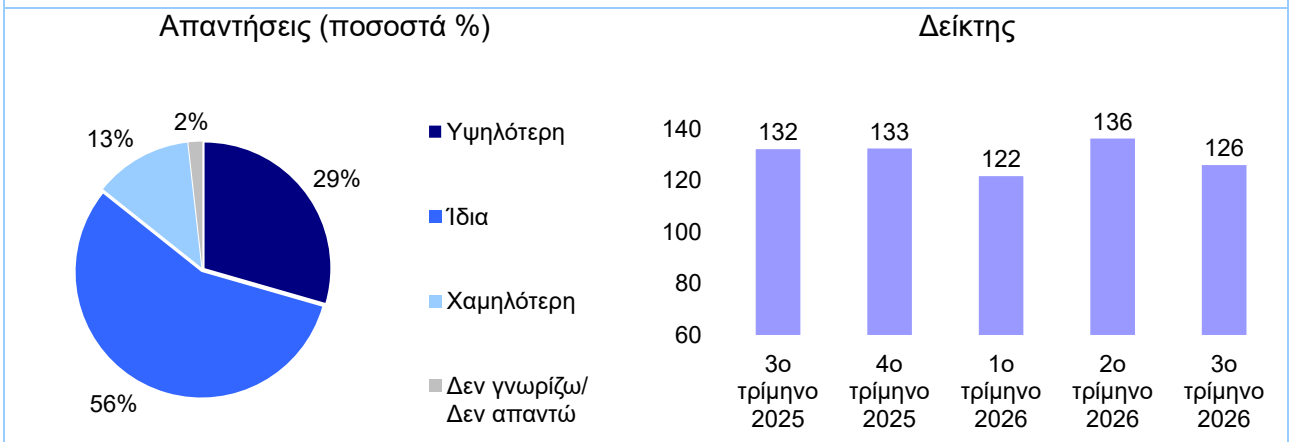

Δείκτης

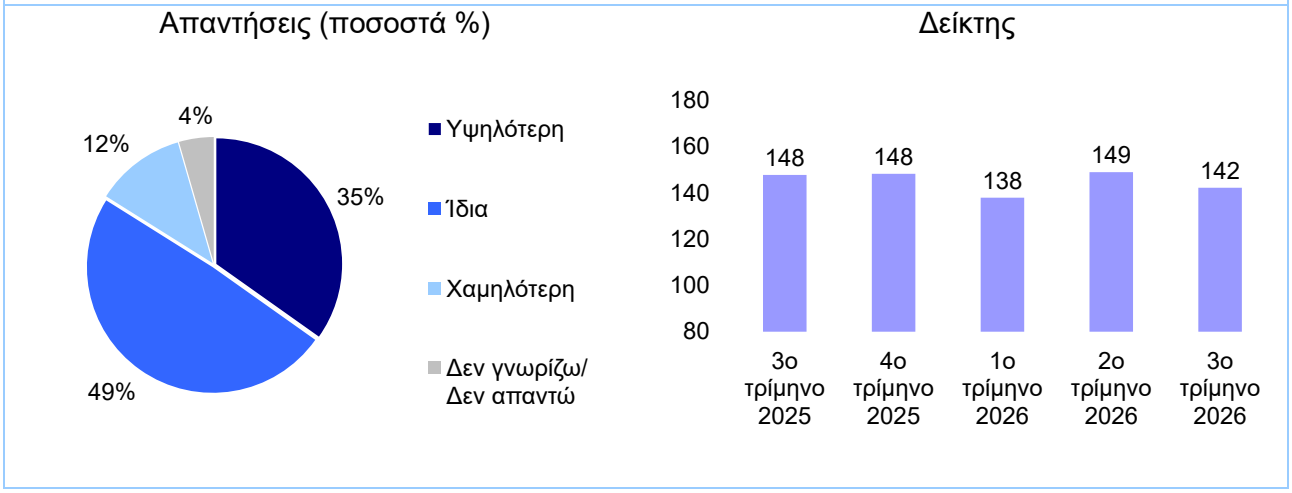
Ο δείκτης τρεχουσών δαπανών για επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκε στις 126 μονάδες έναντι 136 το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι η τρέχουσα επενδυτική δαπάνη των επιχειρήσεων που διοικούν είναι υψηλότερη σε σχέση με το προηγούμενο έτος μειώθηκε σε 29%, έναντι 37% το προηγούμενο τρίμηνο, ποσοστό που για τους CEOs των μεγάλων επιχειρήσεων και των βιομηχανικών επιχειρήσεων είναι αυξημένο σε 36%.

Η τρέχουσα δαπάνη για επενδύσεις παγίου κεφαλαίου της εταιρείας σε σχέση με 1 έτος πριν

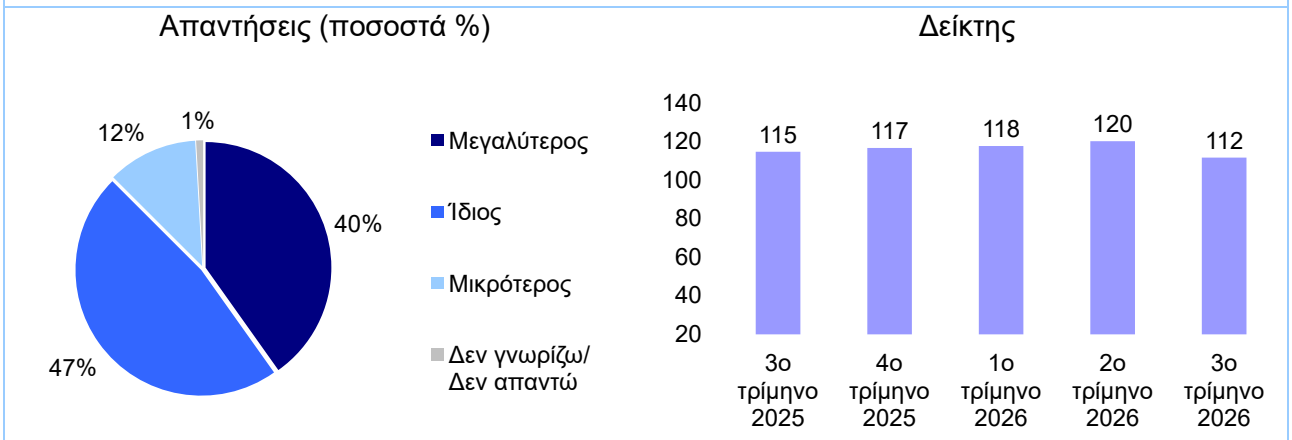
Ο δείκτης επενδυτικών προσδοκιών σημείωσε πτώση στις 142 μονάδες έναντι 149 το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι οι επενδυτική δαπάνη στις επιχειρήσεις τους θα είναι υψηλότερη κατά τον επόμενο χρόνο, διαμορφώθηκε σε 35%. Για τους CEOs των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων το ποσοστό αυτό είναι αυξημένο σε 44%, ενώ για τους CEOs των βιομηχανικών επιχειρήσεων είναι αυξημένο σε 43%.

Η εκτίμηση για την δαπάνη επενδύσεων παγίου κεφαλαίου της εταιρείας 1 έτος μετά

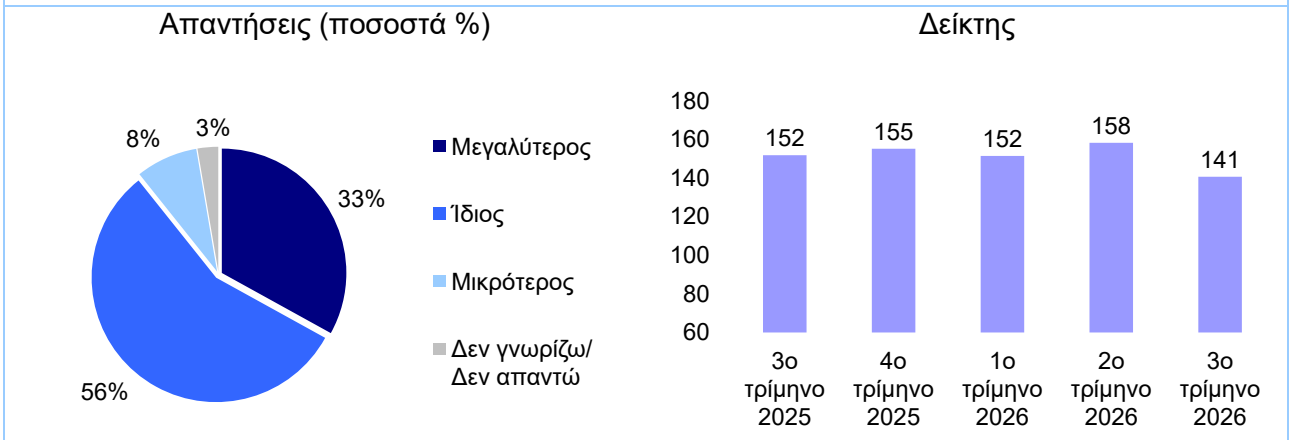
Ο δείκτης τρέχουσας απασχόλησης παρουσίασε πτώση στις 112 μονάδες έναντι 120 μονάδων το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό των CEOs που δηλώνουν ότι ο αριθμός των εργαζομένων στις επιχειρήσεις που διοικούν είναι μεγαλύτερος σε σύγκριση με ένα έτος πριν διαμορφώθηκε σε 40% ποσοστό το οποίο είναι αυξημένο σε 61% για τους CEOs των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων.

Ο αριθμός εργαζομένων της εταιρείας συγκρινόμενος με 1 έτος πριν

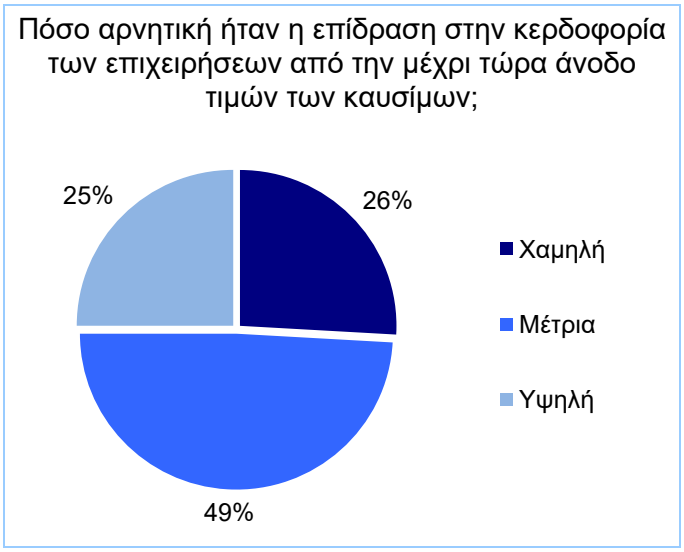

Ο δείκτης προσδοκιών απασχόλησης παρουσίασε μείωση στις 141 μονάδες έναντι 158 το προηγούμενο τρίμηνο. Το μερίδιο των CEOs που δηλώνουν ότι η απασχόληση στις εταιρείες που διοικούν θα είναι αυξημένη 1 έτος μετά διαμορφώθηκε σε 33% ποσοστό το οποίο είναι αυξημένο σε 39% για τους CEOs των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.

Ο αριθμός εργαζομένων της εταιρείας 1 έτος μετά

Εκτός των βασικών ερωτήσεων που υποβάλλονται κάθε τρίμηνο στους CEOs, ζητήθηκε επιπλέον η γνώμη τους για την μέχρι τώρα επίδραση της ανοδικής τιμής των καυσίμων στην κερδοφορία των επιχειρήσεων. Το 26% των CEOs απάντησαν ότι η επίδραση είναι χαμηλή. Παράλληλα το 49% των CEOs δήλωσε ότι η επίδραση ήταν μέτρια. Το 25% των CEOs θεωρεί ότι η άνοδος τιμών των καυσίμων προκάλεσε υψηλή αρνητική επίδραση στην κερδοφορία, με σημαντική διαφοροποίηση των CEOs βιομηχανικών επιχειρήσεων όπου το ποσοστό είναι αυξημένο σε 43%.

Από τους CEOs ζητήθηκε επιπλέον η αξιολόγηση τους για την φορολογική επιβάρυνση των επιχειρήσεων. Μόνο το 4% των CEOs δήλωσε ότι η επιβάρυνση είναι χαμηλή, ενώ μηδενικό είναι το ποσοστό των CEOs πολύ μεγάλων και βιομηχανικών επιχειρήσεων που αξιολόγησε ως χαμηλή την φορολογική επιβάρυνση. Το 51% των CEOs απάντησαν ότι η επίδραση είναι μέτρια, ενώ το 45% των CEOs θεωρεί ότι είναι υψηλή, με το ποσοστό να είναι αυξημένο σε 51% στους CEOs των εμπορικών επιχειρήσεων και σε 50% στους CEOs των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

